

Til: Miljøministeriet
Att: Departementschef Henrik Studsgaard

Journal-nr.: 21018966
Ref.: Carsten Bagge Jensen

Dato: 28. juni 2021

Kære Henrik Studsgaard

Region Hovedstadens forretningsudvalg har på møde den 15. juni 2021 besluttet at udskyde vedtagelsen af Råstofplan 2016/2020 med henblik på indhentning af en udtalelse fra Miljøministeriet om, hvorvidt det er muligt at tilvejebringe en større andel af råstofferne via yderligere genbrug og import.

Af råstofloven fremgår, at råstofplanen skal udarbejdes på grundlag af regionens kortlægning af råstofforekomster på landjorden og omfatte en periode på mindst 12 år (råstoflovens § 5 a, stk. 1, jf. § 5).

I forbindelse med udarbejdelsen af råstofplanen er det blevet tydeligt for regionsrådet, at opgaven med at finde tilstrækkeligt med råstoffer af en god kvalitet er en stadig større udfordring. Udfordringen skabes af, at Region Hovedstaden (fraset Bornholm) skal finde råstoffer til 12 års forbrug på eget areal, der alene udgør ca. 4,6 % af arealet i Danmark, men huser omkring 31 % af befolkningen. Fremadrettet forventes denne udfordring kun at blive endnu større i lyset af, at der forventes 120.000 flere borgere i hovedstadsregionen i 2030.

Med henblik på at kunne give regionsrådet et kvalificeret beslutningsgrundlag som forudsætning for de videre drøftelser om vedtagelse af råstofplan 2016/2020, har vi brug for jeres hurtige afklaring af spørgsmål til råstoflovens bestemmelser på følgende to områder:

- **Sekundære råstoffer:** Der ønskes en vurdering af, om regionen kan øge andelen af de sekundære materialer i råstofplanen ud fra forventningen om, at de initiativer, der er igangsat fra regionen og fra statens side, vil have en positiv effekt på øget tilgængelighed af sekundære råstoffer. Samtidig ønskes en tilkendegivelse af, om der er andre forhold, som regionen kan inddrage i forhold til ressourceopgørelsen, for så vidt angår sekundære råstoffer.

- **Import:** Der ønskes en afklaring af kriterierne for, i hvilket omfang regionens råstofressourcer skal afdækkes og udnyttes, før råstoffer kan tilvebringes via import. Dvs. på hvilket grundlag import af råstoffer kan indregnes i ressourceopgørelsen, efter at der er taget stilling til udlæg af råstofgrave på baggrund af regionens råstofkortlægning i overensstemmelse med kriterierne i råstoflovens § 3.

Region Hovedstaden uddybende spørgsmål til Miljøministeriet vedrørende *kravene i råstoflovens bestemmelser om ressourcer i Råstofplanen* fremgår nærmere af vedlagt bilag 1 på de følgende sider (se s. 3ff).

Spørgsmål vedrørende henvendelsen bedes rettet til chefkonsulent Mette Hald Simonsen (mette.simonsen.02@regionh.dk), chefjurist Anders Hess Ahrensbach (anders.hess.ahrensbach@regionh.dk) eller enhedschef Carsten Bagge Jensen (Carsten.Bagge.Jensen@regionh.dk).

Region Hovedstaden skal venligst anmode om svar så hurtigt som muligt af hensyn til den videre politiske behandling i regionsrådet.

Med venlig hilsen

Mads Monrad Hansen
Konstitueret direktør, Center for Regional Udvikling

Bilag 1

Spørgsmål til kravene i råstoflovens bestemmelser om ressourcer i Råstofplanen

Sekundære råstoffer

I Region Hovedstadens administrations udkast til Råstofplan 2016/2020 indregnes den mængde sekundære råstoffer, der forventes at blive produceret i regionen de kommende 12 år under de gældende regler for genanvendelse. Beregningen heraf har taget udgangspunkt i de nationale tal for genbrug/genanvendelse fra Miljøstyrelsens Affaldsstatistik 2018 og en antagelse om, at Region Hovedstaden tilføres halvdelen af de sekundære råstoffer, der produceres på landsplan.

Beregningsgrundlaget for ressourcebehovet, som NIRAS A/S udarbejdede for Danske Regioner i 2018, er benyttet som grundlag fastlæggelsen af den mængde sekundære råstoffer, der tilføres Region Hovedstaden. Mængden af tilgængelige genanvendelige råstoffer er herefter fastlagt i ressourceopgørelsen som et konstant bidrag hvert år gennem den 12-årige ressourceperiode (2020-2032) beregnet ud fra en gennemsnitsbetragtning for udviklingen af genanvendte materialer i 5 års perioden 2014-2018.

Spørgsmål

Region Hovedstaden har i regionens handlingsplan for FN's Verdensmål fastsat et mål om, at 20 % af regionens råstofforbrug i 2030 skal udgøres af sekundære råstoffer såsom byggeaffald og overskudsjord, hvilket er i overensstemmelse med råstoflovens formål efter § 1 stk. 5 (se nedenfor). Hertil har regionsrådet afsat midler til en række initiativer, der skal understøtte øget brug af sekundære råstoffer. Herudover er der også andre interessenter, der er i gang med undersøgelser og projekter, der skal bidrage til at sætte gang i udviklingen. Der er for nyligt indgået en aftale mellem regeringen og en række partier om en National strategi for bæredygtigt byggeri. I denne aftale er et af opfølgingspunkterne, at aftaleparterne er enige om at mødes ultimo 2023, hvor aftaleparterne også vil modtage en afrapportering vedr. initiativ om sikkert og sundt genbrug i byggeriet, herunder med det formål at fremme genbrug af byggematerialer.

Den i baggrundsafsnittet beskrevne beregningsmetode i den fremlagte råstofplan bygger på tilbageholdende anvendelse af historiske data, bl.a. uden at inddrage de forventede positive resultater af den ovenfor nævnte indsats.

Region Hovedstaden skal bede Miljøministeriet om vejledning om, hvorvidt det vil være sagligt at inddrage yderligere sekundære materialer i ressourceopgø-

relsen for Råstofplan 2016/2020, f.eks. med en bestemt %-del, med udgangspunkt i forventningen om, at en række af disse initiativer allerede inden for de kommende år vil have effekt på andelen af sekundære råstoffer, der bliver tilgængelige. Dvs. om den estimerede effekt kan indgå i ressourceopgørelsen.

Miljøministeriet bedes også tilkendegive, om der er andre forhold, som regionen kan inddrage i forhold til ressourceopgørelsen, for så vidt angår sekundære råstoffer.

Import

I Region Hovedstadens administrations udkast til råstofplan opgør regionen råstofressourcen dels som det samlede volumen og dels som opdelt i fraktionerne sten/grus (>2 mm), groft sand (0,6 - 2,0 mm) og mellem sand (0,2 - 0,6 mm).

Herudover har Region Hovedstadens administration fået foretaget en undersøgelse af, hvordan forbruget af råstoffer fordeler sig på de forskellige fraktioner. Fordelingen er, at sten/grus udgør 42,2% af det samlede råstofforbrug og sand udgør 57,8 %.

På baggrund heraf har regionen været i stand til at beregne, at der i den fremlagte råstofplan samlet set er et overskud af råstoffer på 0,16 mio. m³ i forhold til det estimerede ressourcebehov i planperioden. Fordelt på fraktioner er der et samlet underskud af sten/grus-fraktionen på 6,1 mio. m³ svarende til ca. 1,8 års forbrug og et overskud på sandfraktionen på 6,2 mio. m³ svarende til ca. 1,4 års forbrug. Region Hovedstaden er grundet de geologiske forhold således ikke i stand til at være selvforsynende med de grove fraktioner. Region Hovedstadens administration har derfor i udkastet til råstofplan lagt til grund, at det fortsat vil være nødvendigt med en import af disse materialer, hvilket primært vil være fra Region Sjælland.

Den illustrerede ressourceknaphed forventes hen over de kommende år at blive større. I sidste ende med den konsekvens at mulighederne for fremskaffelse af råstoffer i Region Hovedstaden vil være udtømte.

Det forventes derfor at blive stadig vanskeligere i forbindelse med planprocessen at kortlægge råstoffer, ligesom udnyttelse af råstofressourcen vil kræve indgreb i områder, hvor hensyn i råstoflovens § 3, der kan tale imod råstofudnyttelse, typisk vil have større vægt – herunder hensynene til miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser mv.

Region Hovedstaden noterer sig i den forbindelse, at råstoflovens formål efter § 1, er at udnyttelsen af råstofforekomsterne på land og hav skal ske som led i en bæredygtig udvikling efter en samlet interesseafvejning og efter en samlet vurdering af de samfundsmæssige hensyn, der er nævnt i § 3, 2) at indvinding og efterbehandling tilrettelægges således, at det efterbehandlede areal kan indgå som led i anden arealanvendelse, 3) en råstofforsyning på længere sigt, 4) at råstofferne anvendes i forhold til deres kvalitet, og 5) at naturbundne råstoffer i videst muligt omfang erstattes af affaldsprodukter.

Region Hovedstaden noterer sig også, at det følger af råstoflovens § 5, at regionen skal gennemføre en kortlægning af råstofforekomsterne på landjorden, og efter § 5 a, stk. 1, at råstofplanen skal udarbejdes på baggrund af kortlægningen.

Spørgsmål

Region Hovedstaden skal på baggrund af ovenstående anmode Miljøministeriet om vejledning i forhold til følgende:

- Ressourcemæssige krav til regionens kortlægning forud for udarbejdelse af råstofplanen, nærmere bestemt om i hvilket omfang regionen er forpligtet til at iværksætte yderligere kortlægning, når det ved en omhyggelig kortlægning og på baggrund af en vurdering ud fra kriterierne i råstoflovens § 3, ikke vurderes muligt at dække regionens eget råstofbehov, uanset at dette medfører behov for import af råstoffer fra andre regioner og/eller udlandet.
- Fortolkningen af afvejningen i råstoflovens § 3 særligt i forhold til, om regionen af hensyn til at undgå fremtidig ressourceknaphed vil kunne beslutte ikke at udnytte en egnet råstofressource, uanset at der herved vil kunne opstå behov for import.
- Om manglende importmuligheder eller hensynet til en naboregion betyder, at regionen i højere grad har pligt til at være selvforsynende og derfor at de øvrige samfundsmæssige hensyn, der taler imod at udlægge et område til graveområde skal tillægges mindre vægt.
- Om en eksisterende importmulighed fra udlandet og/eller andre regioner betyder, at regionen i mindre grad har pligt til at være selvforsynende og derfor at de øvrige samfundsmæssige hensyn, der taler imod at udlægge et område til graveområde skal tillægges højere vægt.